

Roadshow: Handreiking risico gestuurd beheer en onderhoud waterkeringen

11 december 2018, Zwolle

19 aanwezigen + Douwe Schoonderwaldt (presentatie) en Piet Stouten

Verslag: Mark van Dodeweerd, Wateropleidingen

Onderstaande is een aanvulling op de prezi presentatie van Douwe Schoonderwaldt.

Handreiking risicogestuurd beheer en onderhoud Waterkeringen

Verwachtingen van de handreiking/roadshow van de deelnemers voorafgaand aan de roadshow:

- Meegeholpen aan de pilot, wat is hier mee gedaan?
- Hoe kun je het toepassen/ hoe te gebruiken?
- Meer eenheid in inspectie.
- Wat brengt het ons aan eenduidigheid.
- Praktische haalbaarheid van het systeem.
- Past hetgeen wat is opgeschreven, bij onze manier van werken.
- Meer handvatten om risicogestuurd beheer en onderhoud toe te passen.

Aanleiding/doel

- Geen inspectiehandreiking, die is er al. Maar wel: hoe kun je risicogestuurd beheren. De handreiking helpt je bij het bepalen wat je als eerste aanpakt en hoe intensief.
- Hoe om te gaan met verschillende normen

Inhoud

Bijlage 13 daar komt het meeste commentaar/input op verwachten we. Dit staat in het teken van waar loop je als Waterschap tegenaan. Deze is volop in ontwikkeling. Nu staan daar onze voorbeelden, hopelijk zo snel mogelijk jullie voorbeelden!

Areaal in beeld

Normtraject: wettelijk vastgesteld.

Hoe kom je van een normtraject tot een behapbaar traject om te registreren.

Wat bepaalt het **effectvak**? (Wat is het verschil in omvang van het effect als er een calamiteit plaatsvindt?)

Dat bepaalt het waterschap zelf. Dit is bijvoorbeeld afhankelijk of je te maken hebt met dun bevolkt achterland of een industriegebied als achterland.

Kansvak (wat is de opbouw c.q. verschijningsvorm van de kering). Is dit de juiste term? Oproep aan iedereen om hier een geschiktere (?) term voor te bedenken.

De verschijningsvorm van het dijkvak. De knip maak je daar waar de homogeniteit van het vak wijzigt.

Onderhoudsvak welk onderhoud voer je uit op de waterkering.

Inspectievak (vakken van maximaal 200 meter).

Bovenstaande zaken in beeld brengen kostte bij Rijn en IJssel voor een vak van 5 km, 2 dagen. Op basis van de pilot lijkt dit dus vrij eenvoudig in beeld te krijgen.

Inspectievakken moet je verder onderverdelen. In de handreiking is ervoor gekozen om de NEN2767 systematiek hiervoor te gebruiken, waarbij deze onderverdeling bestaat uit **elementen** en **bouwdelenniveau**.

Het verschil tussen NEN2767 en de digigids. Bij NEN2767 wordt de conditie bepaald over een inspectievak in zijn geheel. Bij digigids wordt vastgelegd waar een gebrek is gesignaleerd, dus punten met gebreken. NEN2767 helpt je dus om een meer integraal beeld weer te geven. NEN2767 is nog afgestemd op waterkeringen. Het plan is om de digigids i.s.m. de NEN te 'vernennen'. Hiervoor wordt een expertgroep opgericht. Hier worden waterschappen voor uitgenodigd om aan deel te nemen. Heb je hier interesse in, geef dit aan bij Piet Stouten.

Ernst, intensiteit en omvang bepalen helpt je daarnaast om prioriteiten te stellen.

De volgende vraag wordt gesteld: Hoe bepaal je voor asfaltbekleding het beginstadium en eindstadium (intensiteit)?

- Daar is nog geen NEN-norm voor, maar over het algemeen worden de CROW richtlijnen 146 en 147 gebruikt voor het inspecteren van asfalt.
- Eindstadium gaat over het gebrek wat je aantreft, niet over het eindstadium van je gehele asfaltbekleding.

Er wordt geadviseerd om de NEN 2767 toe te passen, wel nadat deze nog verbeterd is.

Er wordt gesproken over het volgende. Door de NEN ga je alles registreren. Ook wat niet belangrijk is. Hier wordt een nuance aangegeven, wellicht worden in de toekomst door decompositie bepaalde onderdelen uit een vak gehaald. Bijvoorbeeld een oprit met een mollengang.

Prestaties & Risico's

Bedrijfswaarden zijn: wat op bestuurlijk niveau is geformuleerd in de missie en visie.

Je wilt als waterschap (per definitie) droge voeten, schoon water en voldoende water. Daarnaast kan het bestuur dit bijvoorbeeld duurzaam willen bereiken. Of bijvoorbeeld toegevoegde waarde voor recreatie creëren.

De handreiking geeft handvatten om naast de waterveiligheid en -kwantiteit ook andere zaken borgen door zogenaamde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) zoals het streven naar bloemrijke dijken, vast te stellen.

Faalvormen en faalmechanisme kunnen elkaar tegenspreken. Hiervoor zijn KPI's leidend. Waar moet je aan voldoen, wat is het meest kritische punt.

De volgende opmerkingen wordt gemaakt: Het is aan te bevelen om wat je wil bereiken, welke risico's accepteer je wel of niet, vast te leggen in de bedrijfswaardenmatrix of risicomatrix. Laat dit vaststellen door het bestuur. Het is ook een mooi bespreekdocument om het bestuur te betrekken bij beheerdilemma's.

Inspectie & monitoring (bepalen hoe staat mijn Areaal ervoor)

Instandhoudingsinspectie: Je kijkt met de bril, welk onderhoud moet hier wanneer uitgevoerd worden. Deze inspectiesoort is gericht op het vaststellen van de meerjarig onderhoudsbehoefte. Dit is een arbeidsintensieve inspectie en deze voer je niet jaarlijks uit.

De scores en registratie helpen je ook bij het signaleren van trends, waardoor ontstaan bijvoorbeeld gebreken of hoe ontwikkelt een gebrek zich.

Onderhoudsstrategie

De volgende vraag wordt gesteld: Kennen wij gebruiksaafhankelijk onderhoud bij het beheer van dijken?

Veelal niet bij dijken, wel bij sluizen e.d. Beweegbare constructies.

Maatregelen bepalen

Bij het bepalen van maatregelen, is het belangrijk om het degradatieverloop te weten. Door een structurele inzet van de drie inspectiesoorten verzamel je hier inzicht in.

Onderhoudsconcept

Doormiddel van de handreiking willen we de resultaten van alle stappen expliciet vastleggen. Hierdoor kun je bij IL&T aantonen op basis waarvan je beheer en onderhoud is ingericht.

Vervolg

Deze Roadshow is de eerste aanzet om de handreiking continu te verbeteren.

Heb je ideeën voor verbetering van de handreiking, laat dit weten aan Piet/STOWA.

De opzet voor de werkplaatsen wordt verder uitgewerkt in overleg met Oscar van Dam van waterschap Delfland.

Vraag: is dit ook mogelijk voor watersystemen, of komt hier ook nog iets voor?

Als je waterkeringen vervangt voor watersystemen, kun je hem grotendeels gebruiken. Echter de handreiking is niet geschreven voor watersystemen. Dit staat nu nog niet op de planning bij STOWA om dit te ontwikkelen. Is er behoefte aan, geef dit aan bij de directeurs van je waterschap. Zij hebben een platform PWSO om dit kenbaar te maken. Dan kan er via STOWA een project opgestart worden.

Terugblik op verwachtingen:

- Mooie manier om kennis samen te voegen. De werkplaats lijkt me erg mooi.
- Het moet ingepast worden in een lopend proces, merk ik wel. De implementatie in een organisatie is lastig.
 - Antwoord: we hebben getracht dat de stappen helpen bij de implementatie. De decompositie is de eerste stap. En wat betekent het voor ons om het inspectieplan op te stellen. Je moet dit ook niet geregeld willen hebben in 1 jaar. Je moet dit laten groeien. Ga gerust uit van een implementatietraject van ongeveer 6 jaar.
 - Handreiking is opgesteld voor het strategisch- / tactisch niveau zoals assetmanagers, beleidsmedewerkers en afdelingshoofden.
 - Het helpt je bij de beoordeling door IL&T. Laat zien waarom je bepaalde keuzes hebt gemaakt.
- Is er bij de pilot (Rijn & IJssel) rekening gehouden met organisatorische consequenties?
 - Nee en de handreiking geeft geen organisatorische adviezen.
- Wat heeft de pilot (Rijn & IJssel) jullie opgeleverd?
 - Qua tijd is het niet te zeggen of dit beter of slechter is. Je doet waarschijnlijk minder globale inspecties, maar je doet de inspecties anders met de nieuwe methodiek.

- Douwe vult aan: Over het algemeen bij de invoering van assetmanagement, kost het de eerste 3 jaar extra inspanning naast je dagelijkse werkzaamheden. Maar je merkt vanzelf dat je je werkzaamheden expliciet vastlegt, na een jaar merk je al de eerste winst.
- Hoe worden werkplaatsen ingericht? Op regio of onderwerp?
 - Waar aan wordt gedacht is per regio. Bijvoorbeeld wordt dan een opdracht, Werk de bollen eens uit voor een stukje waar je mee te maken hebt. Waar loop je tegenaan, welke drempels ervaar je. En dit met elkaar delen. Nogmaals heb je behoefte aan de werkplaats, laat dit aan Piet weten. Ook de in-company training kan je helpen. Hierbij wordt de training specifiek afgestemd op jouw areaal en organisatie.